

تحلیل حدود با رویکرد قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲

تألیف

دکتر فرهاد اله وردی

مدرس دانشگاه و تحلیل دادگستری

۱۳۹۹

سرشناسه	:	الله‌وردی، فرهاد، ۱۳۵۳ -
عنوان قراردادی	:	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	:	تحلیل حدود با رویکرد قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ / تالیف فرهاد اله‌وردی.
مشخصات نشر	:	تهران: تفکر آینده‌ساز، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۲۲۶ ص.
شابک	:	۶۸۰۰۰۰ ریال ۷-۰۸۱۴۹-۷۰۶۲۲-۹۷۸ :
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۲۲۵.
موضوع	:	حقوق جزا -- ایران
موضوع	:	Criminal law -- Iran
موضوع	:	حدود (فقه) -- ایران
موضوع	:	Hadd punishment (Islamic law) -- Iran
رده بندی کنگر	:	۳۷۹۴KMB
رده بندی دیویی	:	۵۵/۳۴۰
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۰۲۰۱۵۰

حقوق مادی و معنوی برای مؤلف و انتشارات محفوظ است و هرگونه کپی برداری پیگرد قانونی دارد

عنوان کتاب

تحلیل حدود با رویکرد قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲

که مؤلف دکتر فرهاد اله وردی
 که صفحه‌آرا تفکر آینده ساز
 که طراح جلد تفکر آینده ساز
 که ناشر تفکر آینده ساز
 که شمارگان ۱۰۰۰ جلد
 که نوبت چاپ اول، ۱۳۹۹
 که قیمت ۶۸ هزار تومان

ISBN: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۸۱۴۹-۷

"حدود" جمع حد است و "حد" در فرهنگ لغت فارسی به معنای مرز، حایل میان دو چیز، کناره و انتهای چیزی، عقوبت و مجازات به کار رفته است.

حدود یا به عبارتی مرز، ممیز بین حق و باطل بکار می رود. وقتی جایی مرز تعیین می گردد، عبور از آن ممنوع و متجاوزین شدیداً مجازات می گردند.

در شرع اسلام برای برخی از اعمال گناه مجازات تعیین شده است که به آنها، مجازات حدی گفته می شود. مجازات حدی یکی از انواع مجازات است که طبق آن در دسته بندی مجازات های اصلی قرار می گیرد. هدف از تعیین مجازات حدی در شرع گسترش دادن مجازات افراد نیست بلکه هدف از این دسته از مجازات ها بازدارندگی و تربیت مجرم است قانونگذار نوع و میزان مجازات حدی را با میزان اقتباس کرده است و مقدار و نوع آن به همان ترتیبی است که در این کتاب الهی ذکر شده است. بنابراین قاضی هم نمی تواند کیفیت، نوع و میزان حدود را تغییر دهد یا مجازات حدی را کمتر کند و یا به طور کلی از آن صرف نظر کند.

کتاب پیش رو، به شرح موادی از باب دوم (مواد ۲۱۷ تا ۲۸۸) قانون مجازات اسلامی که موضوع درس حقوق جزای اختصاصی است، می پردازد و سعی بر آن دارد، ضمن بیان نکات کلیدی مواد قانونی و پیشینه آن ها را در قوانین سابق مورد توجه قرار دهد. مطالعه این کتاب به حقوق دانان علی الخصوص وکلای محترم و قضات شریف دادگستری، پیشنهاد می گردد.

نورالداله وردی

مدرس وکیل دادگستری

بخش اول

- ماده ۲۱۷ - شرایط مسئولیت کیفری در جرائم موجب حد ۲۲
- پیشینه: ۲۲
- نکات: ۲۲
- شرح فقهی: ۲۲
- ماده ۲۱۸ - هرگاه متهم ادعای فقدان علم یا قصد یا وجود یکی از موانع مسئولیت کیفری را در زمان ارتکاب جرم نماید ۳۳
- پیشینه: ۳۳
- نکات: ۳۴
- ماده ۱۲۰ - باقی اصل ۱۶۷ قانون اساسی عمل میشود در صورت عدم ذکر حدود در قانون مجازات ۳۶
- پیشینه: ۳۶
- نکات: ۳۶

بخش دوم - فصل اول - زنا

- ماده ۲۲۱ - تعریف زنا: ۴۵
- پیشینه: ۴۵
- نکات: ۴۶
- ماده ۲۲۲ - جماع با میت ۴۷
- پیشینه: ۴۷
- نکات: ۴۷
- ماده ۲۲۳ - ادعای زوجیت یا وطی به شبهه: ۴۸
- پیشینه: ۴۸
- نکات: ۴۸
- ماده ۲۲۴ - زنای مستوجب اعدام ۴۹
- پیشینه: ۴۹
- نکات: ۴۹
- ماده ۲۲۵ - زنای مستوجب رجم ۵۶
- پیشینه: ۵۷

- نکات: ۵۷
- شرح: ۵۹
- ماده ۲۲۶ - تعریف احسان ۶۰
- پیشینه: ۶۰
- نکات: ۶۰
- شرح: ۶۱
- ماده ۲۲۷ - موانع احسان ۶۲
- پیشینه: ۶۲
- نکات: ۶۲
- شرح: ۶۲
- ماده ۲۲۸ - زنا با محرم: زنی که زنا با او محصنه، چنانچه زانیه بالغ و زانی نابالغ باشد - ۶۴
- پیشینه: ۶۴
- نکات: ۶۴
- ماده ۲۲۹ - زنا با مردی که همسر دارد، قبل از دخول ۶۴
- پیشینه: ۶۴
- نکات: ۶۵
- شرح: ۶۵
- ماده ۲۳۰ - حد زنا در مواردی که مرتکب غیر محصن باشد ۶۶
- پیشینه: ۶۷
- نکات: ۶۷
- ماده ۲۳۱ - ازاله ای بکارت ۶۷
- پیشینه: ۶۷
- نکات: ۶۷
- ماده ۲۳۲ - اقرار کمتر از چهار بار ۶۷
- پیشینه: ۶۸
- شرح: ۶۸
- نمونه آراء: ۷۴

فصل دوم

- لواط، تفخیز و مساحقه ۷۷
- لواط ۷۸
- ماده ۲۳۳: تعریف لواط ۷۹
- پیشینه: ۷۹
- نکات: ۷۹
- ماده ۲۳۴- حد لواط ۷۹
- پیشینه: ۷۹
- نکات: ۷۹
- نمونه آراء ۸۱
- تفخیز ۸۴
- ماده ۲۳۵- تعریف تفخیز ۸۴
- پیشینه: ۸۴
- نکات: ۸۴
- ماده ۲۳۶- حد تفخیز ۸۵
- پیشینه: ۸۵
- نکات: ۸۵
- ماده ۲۳۷- مجازات همجنس گرایی ۸۶
- پیشینه: ۸۶
- نکات: ۸۶
- نمونه آراء ۹۱
- تعریف سحاق و مساحقه ۹۵
- ماده ۲۳۸- تعریف مساحقه ۹۶
- پیشینه: ۹۶
- نکات: ۹۶
- ماده ۲۳۹- حد مساحقه ۹۶
- پیشینه: ۹۶

نکات: ۹۶

شرح: ۹۷

ماده ۲۴۰: تفاوتی در حد مساحقه بین مسلمان و غیرمسلمان و محسن و غیرمحسن و عتف و

غیرعتف نیست. ۱۰۱

پیشینه: ۱۰۱

نکات: ۱۰۱

ماده ۲۴۱- در صورت نبود ادله اثبات قانونی بر وقوع جرائم منافی عتف و انکار متهم هرگونه

تحقیق و بازجویی ممنوع است. ۱۰۲

پیشینه: ۱۰۲

نکات: ۱۰۲

فصل سوم

قوادی ۱۰۳

ماده ۲۴۲- تعریف قوادی ۱۰۴

پیشینه: ۱۰۴

نکات: ۱۰۴

ماده ۲۴۳: حد قوادی ۱۰۷

پیشینه: ۱۰۷

نکات: ۱۰۷

مستند فقهی حد قیادت: ۱۰۷

ماده ۲۴۴- بهم رساندن اطفال بر ای زنا ۱۰۹

پیشینه: ۱۰۹

نکات: ۱۰۹

فصل چهارم

قذف ۱۱۱

ماده ۲۴۵- تعریف قذف ۱۱۳

پیشینه: ۱۱۳

نکات: ۱۱۳

- شرح فقهی: ۱۱۴
- ماده ۲۴۶: شرایط و اوصاف قذف ۱۱۵
- پیشینه: ۱۱۵
- نکات: ۱۱۵
- ماده ۲۴۷- قذف به فرزند مشروع خود یا دیگری ۱۱۵
- پیشینه: ۱۱۵
- نکات: ۱۱۶
- ماده ۲۴۸- وجود قرینه بر عدم قذف ۱۱۶
- پیشینه: ۱۱۶
- نکات: ۱۱۶
- ماده ۲۴۹: قذف نسبت به، خائب ۱۱۷
- پیشینه: ۱۱۷
- نکات: ۱۱۷
- ماده ۲۵۰- حد قذف ۱۱۷
- پیشینه: ۱۱۷
- نکات: ۱۱۸
- ماده ۲۵۱- شرایطی که قذف موجب حد می شود ۱۱۸
- پیشینه: ۱۱۸
- نکات: ۱۱۸
- ماده ۲۵۲- کسی که به قصد نسبت دادن زنا یا لواط به دیگری، الفعی غار از زنا یا لواط به کار برد ۱۱۹
- پیشینه: ۱۱۹
- نکات: ۱۱۹
- ماده ۲۵۳- هرگاه کسی زنا یا لواطی که موجب حد نیست به دیگری نسبت دهد ۱۲۰
- پیشینه: ۱۲۰
- نکات: ۱۲۰
- ماده ۲۵۵- در صورت گذشت مقذوف (حد قذف حق الناس است) ۱۲۱

- پیشینه: ۱۲۱
- نکات: ۱۲۱
- ماده ۲۵۶- حد کسی که چند نفر را به‌طور جداگانه قذف کند ۱۲۲
- پیشینه: ۱۲۲
- نکات: ۱۲۲
- ماده ۲۵۷- حد کسی که چند نفر را به یک لفظ قذف نماید ۱۲۲
- شرح فقهی: ۱۲۳
- ماده ۲۵۸: قذف به یک یا چند سبب ۱۲۴
- پیشینه: ۱۲۴
- نکات: ۱۲۴
- ماده ۲۵۹: پدر یا جد پدری که فرزند یا نوه خود را قذف کند ۱۲۵
- پیشینه: ۱۲۵
- نکات: ۱۲۵
- شرح فقهی: ۱۲۶
- ماده ۲۶۰- انتقال حد قذف به ورثه ۱۲۷
- پیشینه: ۱۲۷
- شرح فقهی: ۱۲۷
- ماده ۲۶۱- موارد ساقط شدن حد قذف ۱۲۹
- پیشینه: ۱۲۹
- نکات: ۱۳۰

فصل پنجم

- سبب نبی ۱۳۳
- ماده ۲۶۲- ساب النبی ۱۴۷
- نکات: ۱۴۷
- ماده ۲۶۳: مواردی که ساب النبی محسوب نمی‌شود ۱۴۸
- پیشینه: ۱۴۸
- نکات: ۱۴۸

فصل ششم

- مصرف مسکر ۱۴۹
- ماده ۲۶۴: مصادیق مصرف مسکر ۱۵۰
- پیشینه: ۱۵۰
- نکات: ۱۵۰
- ماده ۲۶۵: حد مصرف مسکر ۱۵۱
- پیشینه: ۱۵۱
- نکات: ۱۵۱
- ماده ۲۶۶: مصرف مسکر در مورد غیر مسلمان ۱۵۱
- پیشینه: ۱۵۱
- نکات: ۱۵۱

فصل هفتم

- سرقت ۱۵۳
- ماده ۲۶۷: تعریف سرقت ۱۵۷
- پیشینه: ۱۵۷
- نکات ۱۵۷
- شرح فقهی ۱۵۷
- ماده ۲۶۸: شرایط سرقت مستوجب حد ۱۵۸
- پیشینه: ۱۵۸
- نکات: ۱۶۰
- شرح فقهی: ۱۶۱
- ماده ۲۶۹: تعریف حرز ۱۷۹
- حرز در لغت ۱۷۹
- ماده ۲۷۰: در صورتی که مکان نگهداری مال از کسی غصب شده باشد ۱۸۲
- پیشینه ۱۸۲
- نکات: ۱۸۲
- ماده ۲۷۱: تعریف هتک حرز ۱۸۳

- پیشینه: ۱۸۳
- شرح فقهی: ۱۸۳
- ماده ۲۷۲: از حرز خارج کردن مال توسط مجنون، طفل غیر ممیز، حیوان یا هر وسیله ی بی اراده ای ۱۸۵
- پیشینه: ۱۸۵
- نکات: ۱۸۵
- شرح فقهی: ۱۸۶
- ماده ۲۷۳ - خود مال در حرزهای متعدد ۱۸۷
- پیشینه: ۱۸۷
- نکات: ۱۸۷
- ماده ۲۷۴: ربایش مال به اندازه ی نصاب باید در یک سرقت ۱۸۸
- پیشینه: ۱۸۸
- نکات: ۱۸۸
- شرح فقهی: ۱۸۹
- ماده ۲۷۵ - هرگاه دو یا چند نفر به طور مشترک مالی را بربایند ۱۹۰
- پیشینه: ۱۹۰
- نکات: ۱۹۰
- شرح فقهی: ۱۹۰
- ماده ۲۷۶ - سرقت در صورت فقدان هریک از شرایط موجب حد ۱۹۲
- پیشینه: ۱۹۲
- نکات: ۱۹۲
- ماده ۲۷۷ - هرگاه شریک یا صاحب حق، بیش از سهم خود، سرقت نمایند - ۱۹۲
- پیشینه: ۱۹۲
- نکات: ۱۹۲
- شرح فقهی: ۱۹۴
- ماده ۲۷۸ - تعریف حد سرقت ۱۹۴
- ماده ۲۷۸: حد سرقت به شرح زیر است: ۱۹۴

پیشینه:	۱۹۵
نکات:	۱۹۵
قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰	۱۹۵
قانون حدود و قصاص مصوب ۱۳۶۱:	۱۹۵
شرح فقهی:	۱۹۶

فصل هشتم

محاربه	۲۰۱
ماده ۲۷۹- ریف محارب	۲۰۶
پیشینه:	۲۰۶
نکات:	۲۰۶
ماده ۲۸۰- فرد یا گروهی برای دفاع و مقابله با محاربان، دست به اسلحه ببرد	۲۰۸
پیشینه:	۲۰۸
نکات:	۲۰۸
ماده ۲۸۱- راهزنان، سارقان و قاچاقچیان که دست به اسلحه ببرند	۲۰۹
پیشینه:	۲۰۹
نکات:	۲۰۹
ماده ۲۸۲- تعریف حد محاربه	۲۰۹
پیشینه:	۲۰۹
نکات:	۲۱۰
ماده ۲۸۳- اختیار قاضی در مجازات محاربه	۲۱۱
پیشینه:	۲۱۱
نکات:	۲۱۱
ماده ۲۸۴- مدت نفی بلد	۲۱۱
پیشینه:	۲۱۱
نکات:	۲۱۱
ماده ۲۸۵- ویژگی نفی بلد	۲۱۲